SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI | No. 152. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 11, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го СЕРПНЯ 1994. Ч. 152. РІК CI

ВР УКРАЇНИ СКАСУВАЛА ПОДВІЙНЕ ГРОМАДЯНСТВО В КРИМУ

Київ. — У п'ятницю, 5-го серпня, Верховна Рада України скасувала недавнє рішення законодавців Криму, згідно з яким населення півострова мало дістати подвійне, українське і російське, громадянство.

У зв'язку з цим голова Конституційного комітету українського парляменту Володимир Стретович сказав: „Українська конституція стверджує, що на території республіки можливе тільки одне громадянство — громадянство України. Неконституційні дії кримських законодавців не мають під собою правної основи, тому ми не визнали за ними чинности".

Як відомо, приблизно місяць тому кримський парлямент прийняв новий закон, який дозволяє подвійне громадянство мешканців Криму. Після того кримська влада стала вимагати від українського парляменту змінити конституцію України, пристосувавши її, на догоду російськомовному населенню півострова, до прийнятого кримськими законодавцями закону. Більшість спостерігачів, і не тільки українських, потрактували цей крок сепаратистської кримської влади як першу спробу відокремитися від України і приєднатися до Росії. Цьому намірові українська Верховна Рада, не зважаючи на ідеологічну лівизну своєї більшости, рішуче стала на перешкоді.

Передбачають початок кінця демократії у Криму

Київ (УНІАР). — Кримський Союз Вільних Журналістів звернувся до громадськости зі заявою, у якій сказано: „Тиск, що чиниться останнім часом у Криму на засоби масової інформації, у тому числі на телебачення та радіо (пов'язаний з намаганнями знищити пресу, яка є в опозиції до правлячого блоку „Росія") викликає стурбовання у середовищі тих журналістів, які незалежно від політичних переконань та національности, намагаються відстоювати право всіх на вільне висловлювання своєї точки зору на процеси, що відбуваються на півострові.

„Ми впевнені, що рішення Верховної Ради Криму про створення Республіканської ради з питань телебачення та радіомовлення з наданням йому лише наглядницьких функцій та про відкинення постанов Ради Міністрів Криму та Верховної Ради Криму про державну телерадіокомпанію ‚Крим' є нічим іншим, як намаганням ввести цензуру і монополізувати засоби масової інформації. Ми також впевнені, що все це вжито лише з однією метою — розправитися з тими журналістами, загальнодемократична позиція та політичні переконання яких суперечать ідеологічним напрямкам сил, що прийшли до влади. При цьому порушується право людини на отримання та вільне використання інформації, порушується закони, у тому числі конституції України та Криму, зокрема закон України про засоби масової інформації".

Протестують проти одеського терміналу

Москва (УНІАР). — Тут у четвер, 4-го серпня, майже дві години група представників екологічних організацій Росії пікетувала амбасаду України в Російській Федерації. Пікетувальники протестували проти того, що місцеві власті Одеси розігнали наметове містечко біля нафтового терміналу, який споруджують у тому місті. Спостерігачі висловлюють думку, що за організацією подібних акцій проти спорудження одеського терміналу стоять деякі нафтові кола Росії.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ЗРОСЛА

Київ (Раїса Руденко). — У неділю, 7-го серпня, в 34-ох виборчих округах України відбулося повторне голосування на народних депутатів Верховної Ради. Вибори були успішними у 32-ох округах, у яких обрано 27 депутатів України, в тому числі три жінки.

Серед новообраних депутатів є три від Комуністичної партії України, один від Селянської Партії, решта безпартійні. Рівень активности виборців був від 61 до 71 відс.

Трохи раніше, а саме 31-го липня, вибори відбулися лише у 12-ох виборчих округах, у яких обрано 12 депутатів. З них один член КПУ, решта безпартійні.

Отже залишилося обрати ще 57 народних депутатів України, щоб до кінця року Верховна Рада мала повний склад 450 депутатів.

Л. КУЧМА ВІДВІДАВ ПІВДЕННУ УКРАЇНУ

Одеса (УНІАР). — У середу, 3-го серпня, під час зустрічі з головами районних рад і керівниками агропромислового комплексу Одеської области, Президент України Леонід Кучма сказав: „Ми повинні відкрити дорогу російському капіталові".

Ця зустріч відбулася у селищі Першотравневе Комінтернівського району, яке Президент відвідав у пребігу своїх відвідин на Одещині. Він мав на меті ознайомитися з існуючою ситуацією у сільському господарстві півдня України. Тамже Л. Кучма пообіцяв одеським хліборобам захистити українських виробників від закордонних конкурентів і налагодити відносини з країнами Співдружности Незалежних Держав, у першу чергу з Росією. На зустрічі було також порушене питання про стосунки між виконавчою та законодавчою гілками влади. Президент уважає необхідним посилення структур виконавчої влади. По закінченні наради Л. Кучма від'їхав до Херсону.

Там на нараді з керівниками всіх південних областей Л. Кучма повідомив, що протягом тижня можливо буде підписана низка указів щодо захисту національного товаровиробника. Метою цієї наради — з'ясування стану справ у агропромисловому секторі української економіки та збирання врожаю. Президент підкреслив — справа критична і якщо найближчим часом її не вдасться змінити, то за прогнозами американської розвідки, восени країну чекає розвал. Український борг Росії становить 5 біл. дол., у тому числі 1 біл. 200 міл. дол. за цьогорічні доставки газу. Така ж ситуація з боргом України Туркменістанові за доставу енергоносіїв. У той же час, підкреслив Л. Кучма, парлямент замість того, щоб займатись творчою працею, робить спроби розв'язати ревізії вже виконаних своїх попередніх рішень. Є спроби створити нову конституційну комісію.

„У мене на першому плані — налагодження нормальних ділових взаємопартнерських відносин з країнами СНД, передусім з Росією. Ми не повинні йти у різні сторони, а працювати в одному напрямі".

Відкрилася виставка поколінь на заході Америки

Гейс, Конн. — Тут в Мистецькій Палаті відбулося 29-го липня відкриття виставки творів мистецтва із придбань родини Романа й Аделаїди Кухар. Прилюдна виставка, що її влаштовано в висліді загального зацікавлення громадян міста Гейс, культурного осідку західного Кензасу, культурою України, триватиме до 19-го серпня ц.р.

Значну частину виставленого мистецького фонду становлять українські вишивки, картини й різьби та зразки іконографії в репродукціях мозаїк і фресків з церков і соборів в Україні.

Експонати трьох поколінь родини в ділянках гравірування, гаптування, вишивання і стебнування, з релігійними та світськими мотивами, доповнюють декількагранний зміст виставки.

Вишивки у виконанні св. п. Пелагії Кухар і Кресценції Люкс, ще з періоду Першої світової війни, представляють характерні взори з львівського і мюнхенського теренів. Виставлені обруси, скатерті, подушини й рушники, з загально-національними взорами вишиток на них, належать виконанням мгр Ирини Кухар-Клак зі Львова. А. Кухар виготовила, крім цілої низки вишитих і вигаптованих полотен, великий стебнований твір символічного характеру з темою єднання української культури зі західною. Показовими тут виднують профілі київської св. Софії та вашінгтонського Капітолія. На виставці є теж вироби її особливого замилування, а саме плетінки із пшеничних стеблин, що зазнали широкого поширення (теж у Вашінгтоні, у формі великого тризуба в українському мавзолеї).

Серед виставлених репродукцій ікон Вседержите-

(Закінчення на стор. 3)

Започатковано співпрацю

Одеса (УНІАР). — Тут у середу, 3-го серпня, підписанням угоди про співпрацю та взаємодію прикордонних військ України і Росії завершилися переговори урядових делегацій цих двох країн. Від України угоду підписав голова Державного комітету для справ охорони кордону України генерал армії Валерій Губенко, з боку Росії командуючий прикордонних військ Російської Федерації генерал-полковник Андрій Ніколаєв.

Угода передбачає спільні заходи проти незаконного пересування через кордон зброї, наркотиків і злочинних груп. Відтепер українська і російська сторони взаємно видаватимуть дипломи військових училищ прикордонників, що дозволить старшинам прикордонних військ України переходити на службу до прикордонних військ Росії або навпаки. Делегації підписали окремий документ про спільну групу, якій доручається впродовж шести місяців допрацювати конкретні пропозиції щодо співпраці прикордонних служб обидвох країн. З українського боку групу очолює начальник Південнозахідного управління прикордонних військ України генерал-майор Іван Гумновський, а з російського, командуючий Західною групою прикордонних військ Росії генерал -майор Борис Гріманов. Серед заходів, над втіленням яких працюватиме група та відповідні міністерства, є зняття митної та прикордонної контролі при пересуванні через українсько-російський кордон приватних осіб, організація спільної охорони кордону включно до утворення спільних завдань і застав.

У СВІТІ

В ПОНЕДІЛОК, 8-го СЕРПНЯ, на ізраїльсько-йорданському кордоні поблизу ізраїльського курортного містечка Еллят відбулася церемонія відкриття першого контрольно-пропускного пункту. У ній взяли участь прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Рабін, йорданський принц Гасан і державний секретар З'єднаних Стейтів Воррен Кристофер. Поки не буде підписаний повноварстівний договір про мир і співробітництво між обома країнами, контрольно-пропускним пунком користуватимуться тільки закордонні громадяни. Ізраїльські економісти передбачають, що відкриття кордону сприятиме розвиткові курортного району. Вже в наступному році кількість закордонних туристів дійде до 200,000 осіб, що позитивно позначиться на рівні зайнятості в регіоні.

ТИЖДЕНЬ ТОМУ ПРЕЗИДЕНТ Росії Борис Єльцин звинуватив Латвію в тому, що вона стає „осередком національної нетерпимости, піднятої до рівня офіційної політики". У відповідь на це звинувачення міністерство закордонних справ Латвії висловило „здивування" і підкреслило у своїй заяві, що „твердження президента Російської Федерації не відповідає дійсності". Латвійська сторона нагадує, що перед прийняттям закону про громадянство, який так не сподобався Москві, латвійських парляментаристів консультували найбільш авторитетні міжнародні організації і всі їхні рекомендації увійшли в закон, узгодивши його з міжнародними правними стандартами.

ПРЕДСТАВНИК МІЖНАРОДНОЇ організації „Лікарі без кордонів" Жак Міляно повідомив, що смертність від холери в таборах руандійських втікачів досягнула рекордового показника: щодня жертвами епідемії стає понад 3,000 осіб. Починаючи від липня цього року, в таборах руандійських втікачів на території Заїру від холери і дизентерії померло 25,000 осіб. Цими днями холера з новою силою спалахнула в Ліберії, де вже зареєстровано 600 випадків цього захворювання.

ЦИМИ ДНЯМИ ПІСЛЯ півторамісячного плавання повернувся у Севастопіль вартовий корабель військово-морських сил України „Гетьман Сагайдачний". Його залога брала участь у святі Арманда Свободи у французькому місті Руані з нагоди ювілею нормандського десанту союзних військ у роки Другої світової війни. Крім Руану, „Гетьман Сагайдачний" відвідав Тульон, Марсель і острів Мадейру. В севастопільському порті корабель зустрічали представники військового командування республіки, активісти українських громадських організацій міста, журналісти. У своєму привітальному слові командуючий військово-морськими силами України віцеадмірал Володимир Безкоровайний сказав, що подорож „Гетьмана Сагайдачного" стала ще одним свідченням визнання держави України і її військово-морських сил. До кінця цього року українські моряки ще здійснять плавання в Туреччину, Середземне море, а наступного року — в Атлантику.

В НЕДІЛЮ, 7-го СЕРПНЯ, з кордону між Боснією і Сербією надійшло повідомлення, що прикордонна охорона не пропустила в сербські райони на сході Боснії автові колони з харчами, зброєю та іншими вантажами. Представники Міжнародного Червоного Хреста висловили вдоволення з того приводу, що сербський президент Слободан Мілошевіч твердо дотримує свого слова. Як відомо, минулого тижня він остеріг, що заблокує райони, зайняті боснійськими сербами, якщо вони не приймуть пляну мирного розв'язання конфлікту і мапу остаточного поділу Боснії.

СИЛЬНА ПОЖЕЖА ЦІЛКОМ знищила склад готової продукції на фабриці відеомагнетофонів японської компанії Міцубіші Електрик в місті Муко, провінція Кіото. Протягом 90 хвилин пожежники безуспішно боролися з полум'ям, поки споруда не згоріла ущент. Пожежа сталася саме тоді, коли компанія відіслала на вакації всіх без винятку робітників, зупинивши на 10 днів фабрику.

У НЕДІЛЮ, 7-го СЕРПНЯ, на півдні Башкирії у висліді великих злив вода прорвала греблю Тирлянського водосховища. До 6 мільйонів кубічних метрів води впало на села Тирлян, Авзалова, Казилярове та Алякагове. Повністю затоплено Бєлорецький металюргічний комбінат, на якому працює декілька десятків тисяч робітників. Хвилею води зметено вузькоколійну залізницю. Щонайменше 20 осіб загинуло, десятки ранено.

Загострилися відносини між Росією і Чечнею

Грозний, Чечня. — Президент Чечні Джогар Дудаєв звинуватив Росію в „античеченській змові".

Як відомо, два роки тому Чечня проголосила незалежність від Росії, однак колишня партійна номенклятура на чолі з Умаром Автургановим зуміла організувати в Надтеречному районі республіки проросійську опозицію проти президента Д. Дудаєва. Там створено так звану тимчасову раду, якою користується безпосередньою підтримкою Москви. В Надтеречному районі вже діють військові формації з числа російських найманців. Від початку серпня вони здійснили вже декілька збройних провокацій, у висліді яких згинули невинні люди. Д. Дудаєв стверджує, що Москва не просто зацікавлена в остаточній політичній дестабілізації в Чечні, але й сама її організує.

Водночас президент Д. Дудаєв знову повторив, що Чечня готова розпочати рівноправний діялог з Москвою. „Коли Росія і міжнародна спільнота публічно визнають право чеченського народу на свободу і незалежність, я того ж дня залишу президентське крісло і заприсягну на Корані, що більше ніколи не займатимуся політикою", — сказав Д. Дудаєв.

Минулої неділі відбулися нові криваві сутички на півночі Чечні, де діє декілька антиурядових угрупувань, яких підтримують російські спецслужби. „Російське керівництво розв'язало проти Чеченської Республіки справжню холодну війну. Безпрецедентний за своїми маштабами тиск Москви на Чечню може спровокувати вибухову ситуацію на всій території Північного Кавказу", — підкреслив міністер внутрішніх справ Чечні А. Сатуєв.

В АМЕРИЦІ

ЩОБ ПРАВООХОРОННИМ органам було легше проводити підслуховування телефонічних розмов і слідити за сигналами-повідомленнями, для цього потрібно переоновлення телефонічних і каблево-телевізійних мереж. Таких конечних змін вже довшу хвилю вимагають такі агенції як ФБІ з повною підтримкою Уряду президента Билла Клінтона та 500 міл. дол. з федеральних грошей для здійснення цих на їхню думку конечних улішпень. З цього приводу запропоновано в Сенаті та Палаті Репрезентантів законопроєкт, який дозволяв би правоохоронним органам здійснювати згадані дії з судовою згодою.

НА СВІТОВОМУ валютному ринку американський долар знову зріс у своїй вартості у порівнянні з японським єном 101.55 і німецькою маркою 1.5835.

ЕКОНОМІЧНІ АНАЛІТИКИ уважають, що сподівання про зниження цін на бензину і нафту у скорому майбутньому виглядають нереальними. Вони думають, що цьогорічне гостре підвищення цін з 14 до 20 дол. за барилку покищо буде тривати, а деякі навіть припускають можливість ще дальшого зросту цін у майбутніх десяти роках. Найбільшим показником цих припущень є зростаюче запотребування бензини і нафти та напруження у країнах, де видобувають ропу.

РИНОК НЕРУХОМОСТЕЙ у Ню Йорку значно поправився, а з тим також зросли і ціни, які для деяких фірм є головною причиною у шуканні нових приміщень поза Мангеттеном. До таких належать два великі підприємства — забезпеченева фірма „Еквітабл лайф ашуренс сосаєті і Швайцарська банкова корпарація. Речники цих підприємств підтвердили, що розглядаються за новими приміщеннями в околицях Ню Йорку — повіті Вестчестер і навіть у Гартфорді, Конн., де ціни є куди більше доступними. Такий поворот справи на ринку нерухомостей є дуже добрим для нюйоркських околиць, але відхід майже 4,000 працівників з Мангеттену разом із працедавцями не втішає управління міста.

ПЕРЕДБАЧАЮЧИ довготривалу розправу обвинуваченого у вбивстві своєї колишньої дружини і її приятеля О. Джей Сімпсона, місцеві власті у Лос Анджелесі вирішили перенести ув'язненого до меншої келії, щоб заощадити видатки. Розправа обвинуваченого має розпочатися 19-го вересня, а утримання окремої сторожі для такої відомої постатті як О. Джей Сімпсон виявляється дорогою аферою. Речник місцевої поліції сержант Леррі Лінкольн сказав, що це перенесення дасть змогу зменшити видатки, бо функції його охорони будуть пов'язані з іншими обов'язками, що дещо зменшить витрати його утримання.

ПІСЛЯ РОКІВ намагань оновити систему медичного забезпечення в країні, Сенат у вівторок, 9-го серпня, розпочав дебати у цій справі. Це, до речі, є однією з найбільш спірних справ, яку Конгресові прийдеться вирішувати за останніх 30 років. Всі передбачають поважні дебати, але ніхто не хоче передсказати їхніх вислідів. Демократи і президент Билл Клінтон сподіваються, що законопроєкт у справі охорони здоров'я буде схвалений Конгресом ще перед днем виборів. Натомість республіканці намагаються переконувати всіх, що це заповажна справа, щоб її вирішувати похапцем.

У ПОНЕДІЛОК, 8-ГО серпня, Федеральний апеляційний суд другої округи у Мангеттені ствердив, що Уряд колишнього президента Джорджа Буша помилково визнав правильним перепис населення з 1990 року. Проти неправильности згаданого перепису вже тоді виступили керівники майже всіх великих міст країни, але тодішній Уряд не погодився на виправлення. Цей неправильний перепис населення зменшив кількість негритянського і еспаномовного населення, а з цим і їхню політичну силу. Це признання може мати поважні наслідки коли йдеться про призначення федеральних фондів для великих міст і зміну округ для виборів до Конгресу.

Оселя УНСоюзу гоститиме професійних українських музиків

В. Винницький

Г. Колесса

О. Кузишин

Союзівка. — Концерти наступного вікенду поєднають в собі виступи українських виконавців з різних країн: ЗСА, України та Польщі.

У суботу, 13-го серпня, у вечірньому концерті в залі „Веселка" братимуть участь віолістка Галина Колесса, піяніст Володимир Винницький і співак та композитор Олесь Кузишин. У програмі — твори Дж. Енеску, Ф. Шопена, Ф. Ліста, М. Колесси, О. Кузишина, а також І. Карабиця та В. Івасюка. Початок о год. 8-ій вечора.

Скрипалька з Польщі Аріядна Базарник виступить у пополудневому концерті у неділю, 14-го серпня, початок о год. 2:15 по полудні. Звучатимуть композиції Й. С. Баха, Й. Брамса та інших композиторів.

Галина Колесса — випускниця Московської консерваторії та Джуліярдської і Мангеттенської консерваторій в Ню Йорку, де навчалася у славних віолістів Юрія Башмета і Пола Нюбауера. У її творчому доробку — виступи сольо та в складах камерних ансамблів по Україні, у Москві та республіках колишнього Советського Союзу. Прибувши до ЗСА в 1990 році, віолістка продовжила тут концертову діяльність, виступивши багаторазово в залях Лінкольн Центру, в Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку, а також у Філядельфії та інших стейтах. Одержавши цього року ступінь магістра, Г. Колесса продовжує навчання в Джуліярській музичній школі.

Піяніст Володимир Винницький — випускник Московської консерваторії, лавреат міжнародного конкурсу Маргарити Лонг-Жака Тібо в Парижі. Перед приїздом до ЗСА в 1991 році викладав у Київській консерваторії. Грою В. Винницького насолоджувалися слухачі України та інших

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пропаґанда замісць політики

Історик доби президента Билла Клінтона матиме дуже важке завдання. Не керуючись своєю симпатією чи антипатією ані своїм політичним світоглядом, буде важко розмежувати кукіль від зерна. У відношенні до кожної історичної постаті, — а історичною постаттю є кожний президент З'єднаних Стейтів без уваги на його формат, — не можна звужуватися до характеристики „все було добре" або „все було зле". Билл Клінтон, який скінчив дуже добрий університет і недавно отримав почесний докторат від Оксфордського університету, за фахом адвокат, вміє нераз гарно й розумно промовити, вміє користуватися дипломатичним стилем, щоб за словами не було змісту. Але це перший в історії Америки, вже 42-ий з черги президент, який створив особливий, тільки йому прикметний стиль урядування: політику переплутує з пропаґандою і більше часу присвячує пропаґанді, як державницькій політиці.

Дуже можливо, що на методиці праці Клінтона, як президента, відбилася його кількамісячна передвиборча пропаґанда. Він виявився у тій пропаґанді справжнім майстром: їздив по всіх стейтах і прерізних містах, зосереджувався на панівній тоді економічній рецесії, обіцював створити мільйони нових варстатів праці, покликувався на свій одобрений гуртом підприємців у Чикаґо „економічний плян", захрип від виголошування щоденно патетичних промов на нуту — за українським народним висловом — „бодайся когут знудив" — і виграв. Виграв, бо Джордж Буш злегковажив собі економічну кризу й витворені нею настрої суспільства, і злегковажив собі свого суперника, губернатора маленького стейту Аркенсо, який не мав ніякого досвіду ані у внутрішній, ані в закордонній політиці.

Коли прийшлося здійснювати давно Демократичною партією заповіджену реформу існуючої в Америці системи забезпечення здоров'я — Клінтон тягар праці скинув на свою дружину Гілларі, доручивши їй скласти конкретний плян тієї реформи. На цьому місці була вже мова, що те доручення своїй дружині, за фахом також адвокатці, було грубою помилкою, бо вона, хоч освічена і ділова жінка, вперше зустрілася з тією проблемою і мусіла спершу познайомитися з існуючим в Америці станом та розпочати розмови з представниками медичного світу, представниками забезпеченевих установ та всіма іншими чинниками. Але дотепер невідомо чи Гілларі Клінтон познайомилася з державною охороною здоров'я у Канаді, у Швеції або в Німеччині, яка славиться своєю „Кранкенкассе".

Сам президент Клінтон обмежується до ведення пропаґанди в народі в користь загального забезпечення, тепер вже змодифікованого пляну сен. Мічелла. Знову роз'їздить по всіх стейтах, різних містах і виголошує крикливі промови. Недавно він був у Джерзі Сити, Н. Дж., і там у Парку Свободи повторяв, яке це благо буде для народу, коли всі, без найменшого вийнятку, матимуть державне забезпечення здоров'я, включно із шпитальним безкоштовним лікуванням. Але слухачі не були захоплені, бо турбувалися, чи не збільшаться податки. Президент не сказав ні слова про кошти тієї реформи і коли вона мала б ввійти в життя. Та пропаґандивна кампанія має вплинути на громадян, щоб вони натискали на своїх конґресменів і сенаторів голосувати „за" таким пляном. А втім, один сенатор правильно сказав: „Він тільки витрачає час".

Їздив Билл Клінтон двічі до Европи, щоб піднести свій престиж, як лідера, що вміє розв'язувати також міжнародні проблеми. Існує сумнів — чи слава пропаґандиста не затьмарить славу державного мужа. Це перший президент ЗСА, якого дозволяє собі не тільки критикувати, але й кепкувати телевізійний екран. Пропаґанда ніколи не заступить політики, та ще й голови американської великодержави.

Ярослав Гайвас

ЩО РОБИТИ ДАЛІ?

I

Почнемо від того, що хто втратив віру в себе, або в кого втратила віру спільнота, хай покине політику й відійде до іншої праці, а тих праць так багато! А втратив віру в себе і той, хто тікає від своєї відповідальности. Хто втратив віру в справу, тому і так як Мойсеєві не ввійти до обітованої землі. Ми мусимо почати новий етап здійснення народних і національно-державних завдань в Україні та в світі. І це буде важке завдання. Дуже важке, вимагаюче, наїжене труднощами, а навіть небезпеками. Хто готовий на це, хай продовжує свою працю в новій дійсності і на вищому рівні,з тим досвідом, що він його мусів набути у великій виборчій невдачі.

Насамперед не забуваймо, що ми не обійдемося без людей з великими амбіціями. Але великі амбіції — це велика праця і відповідальність, це конечні успіхи. Хто їх не має, не має великої амбіції. Це дрібний амбіціонер, який живе своїм амбіціонерством, а не справою, завданням, здвигом. Справжня амбіція — це велика духова спрага, спрага створити щось тривале для народу, суспільства, для людей. Хто думає про себе і свої особисті відзначення, хай собі іде своєю дорогою. А за роботу, за успіхи приходить визнання, може сьогодні, може завтра, або й ні; може навіть нагорода. Амбіціонерство, якого так багато, це прагнення посісти керування або високі пости і розголос без готовости на риск і втрати, це брак вміння щось творити. А тільки заблистіти завдяки чужому трудові, задоволити свою гордість, а також старшування над іншими, не кращими і більшими зусиллями від них, а спритним використанням їхніх мозків і м'язів. Нам треба трударів, які за заповітами Івана Франка вміють „іти разом скуті" аж до осягнення великої мети. Це в загальному та їхньому інтересі.

Це про людей, а про працю дальше і багато більше. Ми розраховуємо на власні сили. І це добре. Це єдина основа для всього. Але наших сил і засобів замало. Завеликі бо труднощі і завдання. Але пам'ятаймо: нам поможуть, коли побачать, що ми варта того, що ми направду працюємо, направду б'ємося з лихом не для себе, але для народу, для загальної справи. Коли того не буде, то нас захочуть використати, запрягти до свого ридвану і обіцянками на легке життя керувати нами. Та не тільки нами, але цілим нашим народом. Потреба допомоги — це ніякий сором. На різних історичних етапах кожен народ потребував допомоги. І коли він гідний того, йому давали, коли ні, його збували обіцянками. Але не забуваймо при цьому, що кожен діє на користь свого народу, своєї держави і треба це враховувати, не сподіючись чужої ялмужни.

Ось уже перед останніми виборами і в часі і після них деякі наші керівні діячі шукали можливої співпраці з українськими лівими. Така співпраця життєво потрібна, але сторона, що робить це, мусить робити для спільного загального добра. Коли ні, то треба забути про це. Мови про це мало, або взагалі немає, але щось мусіло бути, коли до провізоричної Президії нового парляменту представники лівої більшости погодилися на її члена голову Народного Руху України Вячеслава Чорновола, коли йому дали навіть нагоду вести частину першої сесії Верховної Ради, а на голову Господарської комісії визначили Володимира Пилипчука. Декілька днів після цього Олександер Мороз, новообраний голова парляменту, „лівим і правим", а більше „лівим" провів додаткові вибори своїх заступників, що викликало обурення в національному таборі, а Чорновола змусило до гострої заяви. З того ясно, що Мороз під тиском своїх лівих екстремістів поробив непередбачувані кроки. В тому ж самому часі ці самі ліві чинники перевели ухвалу проти трьох найнадійніших господарських експертів, а саме: Ланового, Пилипчука, Пинзеника, брутальними словами осуджуючи їх. З того логічно треба зробити висновок, що у Верховній Раді прийшла до голосу найреакційніша група лівих народних депутатів, які заперечують зовсім всілякі здорові господарські зміни, а мають намір переводити господарське мрякобісся марксо-ленінсько-сталінського толку. Куди думає і може піти з тим балястом голова парляменту О. Мороз і хто з ним і про що може домовлятися? Таким чином, як бачимо, зі своєрідного лівого героя Мороз став лялькою в руках лівих закукурічених горепольтиків, які нічого не забули і нічого не навчилися.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

КОМЕНТАР ДО ЗУСТРІЧІ ЯРОСЛАВ'ЯН У ЛЬВОВІ

У „Свободі" в березні ц. р. появилась стаття автора цих рядків, про зустріч колишніх учнів Української гімназії в Ярославі, яка існувала від 1940 до 1944 року. Зустріч має відбутись 12-го до 14-го серпня у Львові старанням Організаційного комітету Товариства „Надсяння".

До цієї статті абсолютно належно відмітити, що ми, колишні учні Ярославської гімназії, сердечно вітаємо із цієї нагоди єдиного ще живущого нашого улюбленого професора фізкультури Матвія Мелешка, який під сучасну пору проживає з дружиною Таїсою на Фльориді. Він, за його джентельменську і тактовну поведінку до учнів та гарну спортову поставу був дуже люблений і респектований усіми учнями нашої гімназії. Також належно відмітити, що пізніше він був у ранзі поручника командиром Української Військової Школи УПА ім. Є. Коновальця в Луцьку. Про це є згадка у 5-му томі „Літопису УПА" „Волинь і Полісся".

Також з нагоди з'їзду ярослав'ян у Львові бажаним є відмітити невтомного працівника Реґіонального Об'єднання „Ярославщина та Окраїни Засяння" в діяспорі ред. Степана Кікту, який за його дуже віддану активність у майже усіх українських установах Клівленду та околиці, був іменований Українцем Року, за що отримав в січні 1988 року ґратуляції від тодішнього президента Реґена. Він також втримує тепер контакт із комітетом наміченої зустрічі у Львові, щоб допомогти цей з'їзд гідно відбути.

Тут, в Америці та Канаді, проживає кількадесят ко-

(Закінчення на стор. 3)

ЗАУВАГА ДО РЕЦЕНЗІЇ

У другій частині рецензії д-ра Юліяна Мовчана на 23-ій том „Літопису УПА" „Медична опіка в УПА", поміщеної у „Свободі", ч. 127 з 7-го липня ц. р., є згадка про св. п. д-ра Тому Воробця, мого батька.

На жаль, прізвище подано як „Горобець", а діяльність зведена лише до ролі практикуючого лікаря, хоч червонохресні обов'язки інших діячів Українського Червоного Хреста (УЧХ) були підкреслені.

В дійсності, як до речі з'ясовано у 23-ім томі літопису, сфера праці батька в ті часи була дещо ширша, ніж виходить з рецензії. Між іншим, він займав становище голови Централі УЧХ у Львові і був основником і першим директором Українського Туберкульозного Інституту. Обидві установи співпрацювали з УПА і служили як чільні бази постачання медичних засобів для підпілля.

У листі з 18-го травня 1942 року Митрополит Андрей Шептицький так схарактеризував той період в житті батька: „... даєте нашим молодим медикам гарний приклад жертвенної праці і посвяти лікаря... Не оглядаєтеся на людські похвали, але тим більше на них заслуговуєте".

Щойно по війні, як голова Української Санітарно-Харитативної Служби (УСХС) в Мюнхені, мав батько нагоду довідатися від президента Централі Міжнародного Червоного Хреста в Женеві, що діяльність УЧХ і прізвища його керівників під час Другої світової війни були їм добре відомі і високо оцінені. Значною мірою це і було підставою їхнього прихильного наставлення до УСХС, установи яка продовжувала завдання і традиції УЧХ, включно з наданням допомоги воякам УПА, яким пощастило пробитися на Захід.

Д-р Роман Воробець
Александрія, Ва.

Юрій Р. Рибак

НЕВПИННА ПРАЦЯ ЖІНОК

Сучасним жінкам, які шукають за своїм корінням, не так легко знайти про це у більшості історичних, археологічних та економічних книжок. Причина, мабуть, у тому, що жінки виробляли речі, які швидко псувалися, такі як харчі та одяг, що знищив час, в якому встоялись могили, будівлі, храми, кам'яні скульптури та інші загальної вартости предмети для археологічного вивчення... А коли переглянути книжки про старинну історію чи економіку, то відчувається поважну відсутність у поазбучному покажчику реєстрації тканин, сукна чи одягу, хоч їхня продукція вимагала великого жіночого зусилля і праці. Мимовільне, однак, недооцінення економічного внеску жінок у загальне господарство дещо викривляє образ даної історичної доби... Та світ йде вперед, а з ним і швидко поліпшуються археологічні методи одержання інформацій. І тому тепер користуються повнішими даними не лише про наш економічний розвиток, але й про еволюцію жіночого мистецтва та їхнього соціо-економічного місця у родині та суспільстві. Елізабет Вайланд Барбер — професор Західнього коледжу у Каліфорнії, завдяки новим методам студій минулого, які теж сама оформлювала, одержала матеріял для висвітлення найбільш важливого внесення у минулі суспільства, чим є текстиль. Її книжка: „Women's Work — the First 20,000 Years — Women, Cloth and Society in Early Times" (W. W. Norton and Co). 1994, з ілюстраціями, 334 стор.

2,500 років тому жінки в Атенах працювали вдома як справжні невільниці своїх чоловіків і займалися виробом тканин і одягу для родини. Дещо інакше було чотири тисячі років у древній Месопотамії. Тут же шановні жінки були у бизнесі для себе, бо наглядали за жінками-робітницями, які ткали тканини у варстатах. Їхні чоловіки торгували тим товаром і продавали чужим країнам за золото і срібло. Ці месопотамські жінки вільно ходили на ринок, платили рахунки, податки і навіть були власницями майна, зовсім не так, як жінки у пізніших часах, яких тримали під ключем у гаремах... Коли ж пірнемо у глибину часу, скажімо, яких 20,000 років тому, то тоді жінки щойно почали носити перший одяг, зроблений із пряденого волокна, а саме спідниці зі шнурків, що одночасно заявляло світові про „природне обдаровання жінки родити дітей"... Можна б вважати, що понад 20,000 років, себто до часу Індустріяльної Революції у XVIII столітті, коли машина заступала енерґію м'язів, виріб волокна був ремеслом і мистецтвом, а разом з тим поважною економічною силою у руках жінок. Протягом ранньої історії виробництво текстилю було засобом, що давало нагоду жінці виступати у різних ролях — як матір, постачальниця, робітниця, антрепренерка та артистка. Все це підбадьорювало її і давало життєву силу для самовизначення і ставлення перших кроків до творчого вислову.

Напрошується питання, чому саме виріб тканин вважався жіночою працею? Авторка книжки пояснює це зовсім просто: коли жінкам доводилося ділитися продуктивною працею, то їхнім завданням було виховувати дітей. Це є головна відповідальність жінки хоч би тільки задля конечности кормлення грудьми... В той час, коли чоловіки йшли на полювання, орали або відбували торговельні поїздки, жінки залишалися близько дому, працювали в городі, приготовляли їду та виробляли текстильні речі. І це все робилося так, щоб могти кожночасно спостерігати за поведінкою дітей при забаві або спанні. Вже в тих часах відчувалося велику жіночу відповідальність, бо говорилося: „Чоловіки мають можливість працювати від сходу до заходу сонця, однак праця жінок ніколи не кінчається" або „Одяг робить чоловіка, однак жінки роблять одяг".

У книжці можна знайти інформації про те, як прясти і ткати, про приручення овець для вовни і як робити полотно з льону. Згадується теж про походження туніки, жіночої сорочки та шотляндської клітчастої кольорової матерії. Цікаво довідатися, що штани винайдено коло 1000 років до Христа „як відповідь на тертя вразливих частин, що зазнавалося у новому способі їзди верхом на коні".

Авторка студіювала старі тексти, з яких помістила у книжці найбільше цитат з Гомерової „Одіссеї". Виходить, що ще сьогодні є місця, де соціяльне і економічне становище жінок не дуже змінилося від древних часів. Все ж таки більш помітним у книжці є згадка про археологічні розкопки та сучасні спостереження про продовження традицій, що походять з Месопотамії, Середнього Сходу, Балканів та Східньої Европи... І приємно нашому читачеві знайти згадки про Україну. Читаємо про Шіпінці у Західній Україні, де знайдено з 3 500 року до Христа доказ про „спідницю зі шнурків". Маємо теж опис типової жіночої селянської ноші, згадку про писанки, взори яких, повні старинного символізму, збереглися теж у вишивках. Мітичні русалки на Україні — це красуні, що можуть впливати на кращий урожай, а вночі навіть ... прясти!

Невпинна праця жінки вписалася як унікальна в анали історії людства. Її „назовні бездушні матеріяльні висліди праці для фізичного збереження родини" прикриває невидимий, ніжний серпанок любови, мережаний материнською відповідальністю. Це відчули фіни, бо кажуть: „Навіть сорочка з льону, вшита матір'ю, є тепла"!

ДЕЩО З МИНУЛОГО

Ред. Іван Кедрин часом пише статті про мистців і мистецтво, хоч його професійною ділянкою є статті на суспільно-політичні теми. Однак у писання нераз закрадаються помилки і в журналістиці не зашкодить докладно справджувати інформацію, яку подається до друку. У „Свободі" з 28-го липня ц. р. у короткій статті про скульптора Михайла Черешньовського редактор Кедрин написав: „Перейнявши після Сергія Литвиненка головство в Об'єднанні Мистців Українців Америки, він радів кожною виставкою..." Тут треба ствердити, що Черешньовський не міг перейняти головства від С. Литвиненка, бо Литвиненко помер 1964 року, а Черешньовський став головою ОМУА у 1973 році. Дозволю собі пригадати шановному редакторові, що я був головою ОМУА від 1964 до 1973 року, перейнявши головство після С. Литвиненка 1964 року. У дальшому відтинку статті ред. Кедрин висловився понижуючо про скульптора Григора Крука, ніби то його скульптури „наче молотом і сокирою різані" в порівнянні до Черешньовського. Така заввага не є на місці у статті про одного скульптора, до котрого треба було обмежитися і не вивищувати його коштом критики другого також визначного і померлого скульптора.

Любомир Кузьма
Гантер , Н. Й.

Любарт Ліщинський

ТРИ КРИНИЦІ ПАМ'ЯТІ

I

Як то часом потрафить бути, що на рівній дорозі потрясе чоловіком, мов грушкою, якась мара, а відтак спинить, аби нарешті зауважив перед носом те, чого не бачив стільки часу, бо постійно було воно якось вдягнене у звичну сукенку буденности, яка не разить і не виводить з летаргу приспану пам'ять. Власне такий „трафунок" стався зі мною на дорозі, коло добре всім знаної, а колись таки любленої всіми „Ксені" в Гантері. Скільки то піїтів-солов'їв і трубадурів обіцяло: „розкажу про любов". Скільки атраменту збавили на елегії до „Ксені". Прецінь сюди переносив на літо своє урядування увесь, без решти, український Парнас. Сюди зліталися всі ті, хто безтямно і дозгінно був залюблений в Карпати, аби тут почутися огорненим дослівно фатаморґаною рідних зелених верхів. У Гантері била фонтанна мистецьких інвенцій, фантазій і гумору, першорядного дотепу, скупаного у шампанській атмосфері найкращого „старокрайового ґатунку".

Можливо, тягло сюди всіх те передвоєнне, те з молодости, те несплюндроване, непонівечене війною і довжиною скитальчого шляху. Напевно тут оживали Ворохта, Косів, Криворівня, Жаб'є, Підлюте і Черче, скондензовані в один згусток часу і місця. Все крутилося, як барвна карузеля, поки невблаганна доля не сягнула по душу незабутнього Володимира Кобзяра, а за ним поволі всохла і душа „Ксені". Відтоді фатум не полишив її — хоч і добірне товариство лишалося те саме і гори не посунулися ні на цаль, тільки „Ксеня" мало-помалу, а далі скорше почала нидіти і хиріти з жалю.

Тож, кажу, іду собі і „як би м'я Перун стрілив" — при дорозі так якось криво, відав, зі встиду, виставлений „сайн", а на нім, як присуд смерти, попереджений найлютішими тортурами, червоним тавром стояли два слова: „For Sale". „Що то ся діє, що то є, чесна єліто?" — якби заволав перманентний „кастомер" Гантерського заїзду Гриць Зозуля. „Ано дивіться, люди добрі, ганьба — виставили юж нашу „Ксеньку" на „Sale", гі стару корівчину. Достоменті, якби її не виплачувалося ховати, бо вже си май цалком не доїт, а зарізати власнов руков єкос гріх, бо ніхто не даст таки збрехати, як си красно дояла колис. Най си хто купит тот клопіт, а тогди мастит си голову, ци так дати здохнути скотинці Божій, чи скіру єї вратувати, а всьо инакше таки пустити на „доґфуд". Но ней ту хто буде мудрий? Людоньки добрі, чи я на старісць маю дістати від того пальпітації і холестроль має ми підскочити „ауф", а передовсім то маю фурт іно мати гіркий стрес, єк си іно троха пригадаю тоті чіси, якім зи своєв старов приїжджєв ту колис до Кобзєрі на вакації. Спогадайте собі єка тота „Ксеня" тогди для нас була красна і пишна, як нас витала хлібом і солев? Гай! Як то нас гостила і приймала, а єкі „кропельки" мав Кобзєр на все стреси у барі? Чи не має мені бути сумно, жи мене зуставили жити і я тото маю видіти? Лиш єдно маю на успокоєні, жи ані ЕКО, ані Бабай, ані Миронцьо, ані Ікер, ані Мороз, ані всі тоті єнкші люди, що тоту „Ксеньку" так любили вірно до смерти — коби жили, то, відав, всі разом не дали би єї зрадити і тому си тішу, жи вони такого глуму не дожили. Чи вам не жаль тої „Ксеньки"? Мало жи їй всі вірні адоратори повідліталі на тотот світ, жи гундзірі їй посивіли з жєлю і розпуки, жи поставили єї при тім гостинци незаплетену, в убогій запасчині і старенькім сердаку на „Sale", як тоту татарську бранку на торговици десь у Скутарі, аби викупив єї який турок чи, дайминато, такий той жи фурт перебере єї для „Japanees Cuisine". Свитку даст до „ляндромату", Ксеньку живо заведе до „фейсліфтінґу", а на додаток вікупит їй нове кімоно і тогди ся зробит з неї ведлуґ нового „боса" — КСЕ-НІ. Тогди то зубачите, жи з неї буде ще великий рихт, а тоті менеджери знайдут спосіб, як з того антересу мати зиск, лиш по „мейкапі" нам вже туда буде зась! Як понаставлєют ружних драгонів, не стане місця мальовилам ЕКА, ні споминам, ні добрим духам, бо вивтічут мусово звідтам і потерчат заберут, як з Лукашевої хати, аби рушити знов світ-заочі у „скитальську дорогу". Чи ня чуєте, чесна єліто? Пошкробаймоси у голову нинька, поки не догоріла „Ксенька". Поки ще жиє! Занім не вдарив у Гантерські гори сум трембіти і не пустив гуляти по зворах і нетрях старокрайовий милий рефрен:

Гуцулко Ксеню, я тобі на трембіті,
Лиш одній в цілім світі,
Розкажу про свій жаль...

А на камені сєде одинокий здичавілий Мольфар і заплаче у флоєру:

Жаль, жаль, жаль серцю буде,
Возьмуть чужі люди,
Моя не буде!

* * *

Закінчення буде.

Оселя...

(Закінчення зі стор. 1)

колишніх совєтських республік, Польщі, Франції; в ЗСА його виступи відбулися в Чикаго, Бостоні, Філядельфії, Вашінгтоні, Ню Йорку та інших містах.

Ім'я Олеся Кузишина, музиколога і композитора, відоме не лише в українській громаді, але й серед широких американських музичних кіл — він працював музикологом Американського товариства композиторських, авторських та публіцистських прав, а зараз очолює відділ клясичної музики названого товариства. О. Кузишин має ступінь магістра з Колюмбійського університету в ділянці теорії музики. Займається музичним критицизмом, а також захоплюється естрадною музикою. У цьому напрямку його творчий доробок обрахвується сімома звукозаписами української та білоруської музики, серед яких — аранжування і власні композиції. На вищезгаданому концерті 13-го серпня звучатиме серед інших творів пісня О. Кузишина „Подаруй".

19-літня Аріядна Базарник — студентка Музичної академії в Кракові, Польща, де також виступає в складах симфонічних та камерних оркестр. В 1986 році здобула другу нагороду у польському конкурсі в Мальборку, після чого виграла першу нагороду на міжнародному конкурсі в Дрездені. До ЗСА А. Базарник прибула вдруге, одержавши тут стипендію для участи в Істерн мюзік фестивалі в Ґрінборо, П. Кар.

Поруч з А. Базарник в недільному концерті виступить киянин, піяніст Тарас Філенко. Викладач Київської консерваторії, він виступав по Україні, Росії, в Европі, Азії та на Північноамериканському континенті. Крім фортепіяно, мистець викладав у вищезгаданій консерваторії історію української музики — він музиколог з великою кількістю публікацій. В ЗСА мистець перебуває з метою проведення музикологічних досліджень в Ратґерському університеті в рамках обмінної освітньої програми як стипендист Фонду ім. Фулбрайта.

Суботній концерт провадитиме цьогорічна конферансьє оселі Оля Ходоба-Фриз, недільний — Галина Колесса.

Палітру мистецьких програм на Союзівці доповнить виставка кераміки Дарії Ганушевської. У суботу, 13-го серпня, після вечірнього концерту відбудеться забава, гратиме оркестра „Луна" (колишня назва — Тріо Олеся Кузишина).

У першу річницю відходу у вічність св. п. д-ра А. Гаєцького

Д-р Андрій Гаєцький народився 22-го серпня 1905 року в с. Озеряни, повіт Борщів, Західня Україна. Його прадіди були шляхтичами і служили у війську як козацькі старшини. Старший його брат Іван як командир сотні в 1918 році загинув в обороні Києва, а другий, молодший, брат загинув в обороні Львова як командир скорострільників.

Від 1918 року А. Гаєцький перебував в Чортківській гімназії, і тут його товариш Тарас Гафткович формально пов'язав з членами УВО — Української Військової Організації. В осені 1923 році, по засудженні і страченні членів УВО Мельничука і Шеремета, польська влада вигнала декілька старшекласників Чортківської гімназії, включно з Андрієм Гаєцьким. Він був змушений перейти до Тернопільської гімназії. І тут старші товариші знову зблизили його з визначними на той час членами УВО — Костем Бачинським, Колодієм та Онуферком. Вони доручили Гаєцькому перевести на терені Тернополя бойкот студентів, які прийняли рішення вчитися у польському, а не в українському університеті.

Осінню 1926 року Гаєцький розпочав навчання у Львівському університеті. І тут знову молоді члени УВО втягнули до роботи, сконтактувавши його зі Степаном Охримовичем та Богданом Кравцівом. І від того часу А. Гаєцький увійшов у саму ґущу. На рекомендацію Сковронського відразу вибрано його членом Управи Студентської Громади і доручено вести студенську харчівню, опікуватися політичними в'язнями, репрезентувати українське студенство перед ректоратом університету і перед українським громадянством, брати активну участь у всіх засіданнях, зборах, дбати про оборону політв'язнів на процесах, сприяти ремісничій молоді, що гуртувалася в організаціях „Сила" і „Зоря". Його безпосереднім керівником від УВО був адвокат-сотник д-р Іван Рудницький, що працював в той час у „Дністрі".

В жовтні 1928 році А. Гаєцькому і Семенові Стефаникові доручили запротестувати у редакції „Діла" проти знеславлення УВО. Наближався ювілей 1-го листопада 1928 року. Старше громадянство нараджувалося, як відзначити ту славну річницю. Виринула навіть пропозиція просити у польської влади дозволу на якийсь концерт. І А. Гаєцький мусів на тих зборах від імени студентства, хоч всі знали, що він говорить також й імені УВО, висловити протест проти того, щоб просити у ворога дозволу на відзначення такої світлої історичної події. Це прохання ганьбило б добре імя родів, які зложили свої голови в обороні Львова.

Під вечер напередодні 1-го листопада 1928 року зібралося завчасу на площі Юра тисячі народу. По відправі Панахиди, з участю великої кількости священиків, та проповіді і благословенні Митрополита Андрея, по відспіванні жалобних пісень народ не хотів розходитися, очікував чогось більшого. В той час виступив перед пропам'ятним хрестом боєвик Роман Драган з палкою промовою, а з вежі Юра почав розвіватися національний прапор з написом: „УВО".

Люди далі не розходилися. Самочинно почав формуватися похід четвірками, в першому ряді йшли Олекса Ганкевич, Богдан Кравців, Андрій Гаєцький та Богдан Мурій. Похід рушив у напрямі університету, давного осідку Галицького Намісництва. Проти народної колони виступив комісар поліції з піднесеною шаблею, і почав закликати розійтися. Передні четвірки розділилися на дві лінії і взяли комісара поліції в середину так, що він вийти не міг, а колона продовжувала рух. Тоді з'явилася кінна поліція, яка почала вживати до людей силу. Молодші учні, набравши в кишені каміння, повилазили на придорожні дерева і звідти кидали на поліцію з криком: „Ганьба ляхам!"

А в той час польське студенство зібралося розгромити український Академічний Дім, куди мали прийти наші студенти на вечерю. Про це повідомив старший студент Роман Лукашевський. Українська молодь кинулася туди. А. Гаєцький залишився внизу, обороняти вхід, а Богдан Кравців забрав всіх решту нагору, щоб загородити входові двері та приготуватися до оборони. Посипалися вікна від каміння та пострілів. Оборонці Дому скидали на голови напасників куферки, тяжкі плитки, вирвані з підлоги, та всяке приладдя. Польські нападники виважили входові двері, намагаючись дістатись на верхні поверхи, але входова клітка була вже забарикадована залізними ліжками. Врешті-решт оборонці Дому Кобзяр, Верхола та Бялий також застосували револьвери, зчинився крик. За той час польський натовп повибивав вікна в підвалі харчівні і через вікна дістався до середини харчівні, намагаючися вивиити тих, хто стіляв. Ситуацію змінив приїзд поліцистів, які відразу почали ревізію, забрали всі вартісні речі та гроші, вигнали з Дому сторонніх, що прийшли тільки на вечерю. Спочатку поліція забрала Б. Кравціва, а потім заарештувала ще понад сотню студентів. Наскоро зорганізувався Комітет Оборони — під назвою „Студентська Екзекутива", яка занялася обороною українського Львова. Митрополит Андрей відступив для екзекутиви свою канцелярію та бібліотеку. Поліція не мала відваги увійти до Митрополичої Палати.

А. Гаєцький покинув Львів, і від 1935 року практикував як адвокат у місті Коломиї. Тут він стрінувся з старими членами УВО Богданом Яхном та Дмитром Станкевичем. Там Гаєцького заскочила війна. Під большевицькою окупацією Гаєцький працював спочатку в кооперації, де його примістив директор Берлад, а пізніше в народній торгівлі. І мав увесь час зв'язок з ОУН, зокрема зі Степаном Гошовським та іншими. З приходом німців в 1941 році Л. Гаєцький знову почав адвокатську діяльність, обороняв політичних в'язнів на суді та інтервенював перед ґестапом. У той час А. Гаєцький контактував у справах ОУН із Мирославом Йойком, в його домі відбувалися сходини Окружної Екзекутиви ОУН, якої був головою Дмитро Станкевич (коли Д. Станкевич помер, то на його місце прийшов Омелян Гошовський), а Гаєцький відбирав присягу від членів ОУН. Саме в ті часи автор цього некрологу часто приїздив до Коломиї на зустрічі із д-ром Д. Станкевичем і мґр М. Йойком, зі Снятина, і познайомився з д-ром А. Гаєцьким.

Весною 1944 року Омелян Гошовський повідомив А. Гаєцького, що його мають арештувати, як заклдника, за напади партизанів з лісу. А. Гаєцький мусів негайно покинути Коломию.

По довгих пригодах опинився він в Австрії, в Інсбруці. Тут він став культурноосвітнім референтом Централі УЦДОА, і з цим титулом об'їздив всі місця скупчення втікачів. До нього приїздили ред. Штуль-Жданович, ген. Капустянський, ген. Курманович, він мав зустрічі з Багряним, Раковським, Сусулеою, Мосендзом, Кленом, єпископом Бучком та іншими, робив високу політику, переводив консолідації і т. д.

В лютому 1950 року А. Гаєцький опинився в Чикаго і ще не розпакувавши валізи, взяв участь у Зборах Централі ОДВУ, і провадив ними як предсідник. Присутніми на тих Зборах були професор Грановський, інж. Степан Куропась, д-р Юліян Вассиян, д-р Тома Лапичак, голова місцевого відділу Марків та інші.

Після тих зборів д-р Андрій Гаєцький, д-р Юліян Вассиян, д-р Тома Лапичак взялися організувати Видавничу Спілку, заложили друкарню та книгарню для добра організації. Д-р А. Гаєцький був якийсь час головою Відділу ОДВУ і головою Об'єднання Українських Товариств та Організацій на Чикаго і околицю.

Д-р А. Гаєцький був кілька літ головою Церковної Ради української католицької церкви свв. Володимира і Ольги, і фундатором будови тієї церкви, зложивши 10,000 дол., головою Братства св. Андрія Первозваного, директором-засновником книгарні „Ставропігія" при церкві довгі роки, і там закінчив своє життя.

Д-р А. Гаєцький залишив братанка проф. Гаєцького з родиною, та близьких друзів.

Степан Касіян

Відкрилася...

(Закінчення зі стор. 1)

ля, Оранти, Сина Божого, архангелів Михаїла й Гавриїла та святих з київського собору, показано мозаїки і фрески евангелистів і апостолів, а окреме місце займає репродукція чудотворної ікони Жировицької Божої Матері, власности Патріярха Йосифа Сліпого. Не бракують на табуретках і зразки писанкарства й гуцульської різьби.

Кожен експонат забезпечено відповідною метрикою й інформативною довідкою, наприклад, про „ікону" в історії Церкви в Україні.

Релігійну підтему виставки ілюструє літературний твір Р. Володимира, повість „Андрій Первозванний".

В мистецькому оформленні виставленої цілости співдіяла представниця молодшого покоління родини, Ірина Річ, викладач мистецтва в Кензаському університеті у Форт Гейс.

Звуки української народньої і церковної музики супроводили оглядини виставки, надаючи їй додаткового національного характеру.

Із схвальних відгуків чисельних відвідувачів одної з рідкісних для них етнічних імпрез можна заключити — варто здобути й Захід для української культурної інформації.

УТОЧНЕННЯ ДО ДОПИСУ

Автором вміщеного у суботньому числі „Свободи", з 6-го серпня допису „Суз-кю — клюб унікальний" є Лідія Корсун. — Ред.

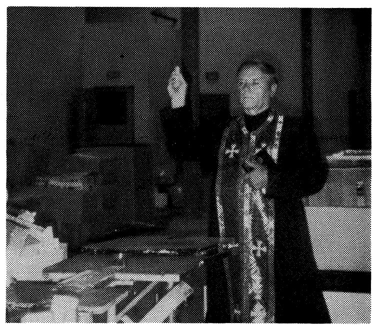
Українські ветерани допомагають лікарням в Запоріжжі

Отці відправляють Молебень перед посвяченням медичного обладнання і ліків.

Українські Американські Ветерани, Відділ Ню Джерзі, в рамках ними започаткованої програми „Адоптуйте лікарню" у співпраці з лікарнею повіту південного Овшен, вислали кораблем в Україну 120 тонн гуманітарно-медичної допомоги, вартости 1.3 міл. дол., призначеної для трьох лікарень в Запоріжжі.

Про це повідомив голова нюджерзьких УАВетеранів Роберт Ґулей під час пресконференції у вантажному магазиті в Іст Віндзорі, Н. Дж., у вівторок, 26-го липня. Серед присутніх були американські лікарі, представники стейтової влади, ветерани, священики і генеральний консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський. Старанно запаковане медичне обладнання, що його призбирали ветерани за шість місяців від американських лікарень в стайті, і ліки поблагословили в дорогу до Запоріжжя отці Б. Желехівський, А. Молодович і І. Фатенко.

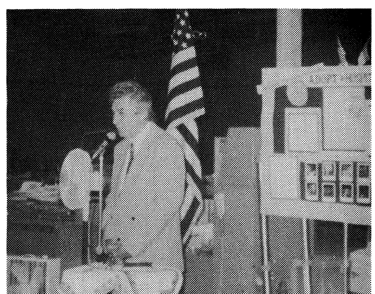

Отець Фатенко благословить ліки.

Програму „Адоптуйте лікарню" започаткували УАВетерани Ню Джерзі раніше цього року, як про це вже інформувала „Свобода", і затіснено її коли до ЗСА прийхали три лікарі із Запоріжжя та нав'язали відносити з лікарнею повіту південний Овшен, зокрема з її віцепрезидентом д-ром Вілліямом Терекі. Також причетний до програми є авдіолог згаданої лікарні Волтер Весс.

Скориставшись з допомоги в Запоріжжі три лікарні — дитяча, для дорослих і зовнішньої медицини.

УАВетерани є вже в процесі підготови чергової посилки в адоптовані лікарні в Запоріжжі.

Промовляє генеральний консул України В. Крижанівський.

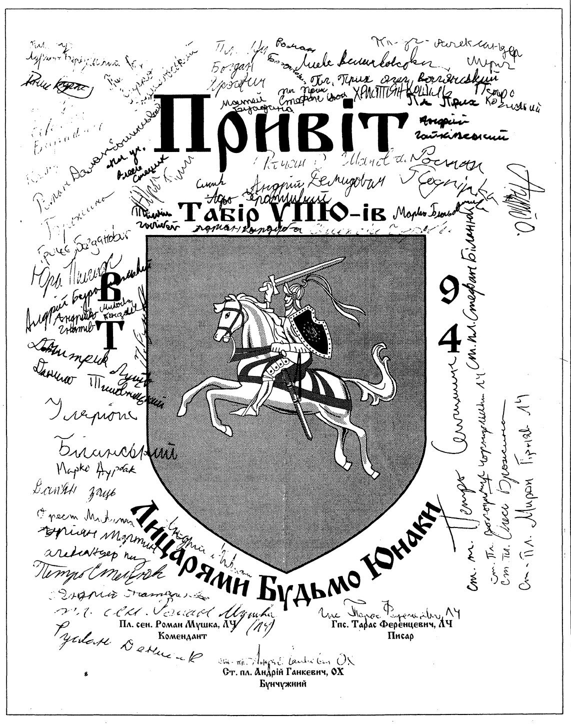
Коментар...

(Закінчення зі стор. 2)

лишніх учнів Ярославської гімназії, але, оскільки відомо нам, багато з них через різні родинні обставини не поїдуть на цю зустріч, яка за словами проф. М. Мелешка у листі до мене, „буде неповторною історичною подією, на жаль без нашої участи".

Усім дуже дорогим товаришкам і товаришам, які будуть присутніми на цій знаменній зустрічі, бажаємо усього добра та найкращих успіхів.

Любомир Калинич
Ірвінгтон, Н. Дж.

ДРУГЕ КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ В УКРАЇНУ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Провидіння випробовує нас із чого ми „зроблені". На горизонті видніє медом і молоком і всіми земними благами текуча Україна. Але наш вклад і всіх в Україні сущих мусить бути повний, щоби виконати призначену нам ролю. У сильній вірі їдім в майбутнє. Надія на краще завтра нехай нас не опускає. Сильне почуття любови нехай запанує в нашому народі і виповнить наші серця нині, завтра і по всяк день.

Друге турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка від 1-го до 14-го липня цього року почалось в Одесі після перелету з Чикаґо до Києва на Авіалінії „Україна", яка дала квитки по зниженій ціні. Відтак автобусом до Одеси з очікуванням чогось невідомого.

Екскурсія по місті не позначилась нічим замітним, крім відвідин чудотворної ікони Матері Божої в Успенській церкві. Знаменитий хор творив надзвичайно благальну атмосферу, а спокій настроював до розважань і молитви. Заля Оперного театру не була повна. Всеж таки місцеві організатори Товариства „Україна" казали, що присутньо було більше, як вони сподівалися. Десять днів тому Большой театр давав вистави, на яких було на половину менше присутніх. Мимо тяжкої і вичерпуючої дороги концерт був вдалий, а стримана публіка ожила під кінець.

4-го липня відїзд до Миколаєва і концерт у „Суднореммонтнику". Приязна публіка створювала сприятливу атмосферу до кращого і бадьорого зусилля. Ранком 5-го липня від'їзд до Херсону. По дорозі ми пристали біля могили жертв голоду 1932—33 років. Три католицькі священики відправили Панахиду при співучасті капелян. Слідуючою зупинкою були відвідини дитячого садочка „Джерельце". Незабутня зустріч з дітьми, які вітали нас українськими піснями, а зокрема „Зеленеє жито зелене" — щире, милозвучне. Красними голосочками будили багато приємних почувань. Вираз на обличчях дітей після капелянського „Отче наш" перед смачними пиріжками із сиром і сметаною виявляли подив і захоплення. Вони ж такого ще ніколи не чули. Чепурно вдягнені в народних строях виглядали красно, як у казці. Дві групи дітей вчаться українською мовою і йде підготова до третьої. Будинки потребують ремонту, щоби можна було приймати більше дітей до садочка. Капеляни зібрали між собою 320 дол. на ремонт і передали Тамарі Озеровій, директорці садочка ч. 67 у Миколаєві. Зустріч — повна вражінь, а захоплення адміністрації і дітей кобзарським многоліттєвім було неймовірне. Голова Капелі Стефан Когут і мистецький керівник Володимир Колесник приймали привіти і побажання, і висловлювали подяки від капелі.

Дорога до Херсону і розміщення в готелі „Бриґантина" були під кожним оглядом добрими. Концерт у херсонському Обласному театрі ім. Миколи Куліша херсонці прийняли ентузіястично. Захопленню, оплескам і побажанням надатків не було кінця. Патріотизм виявлявся щирим і спонтанним. Питома українська гостинність та сердечність виявлялася на обидвох мовах.

Від'їзд 6-го липня до Феодосії. Дорога в Крим відкривала перед нами новий образ, нову частину України, багатьом із нас ще невідому. Попри чарівні поля пахучої ляванди, ланів пшениці, соняшника, гречки, ячменю, нас чарувало підсоння. Відчувався український козацький дух широких степів. Розмістилися в готелі „Асторія". Підготова до концерту і виступ у залі „Літній" пройшов успішно. На прогулянці по Феодосії, бувшій Кафі, мене опанувало щось пригнітаюче, болюче. Немов в калейдоскопі просувались образи пов'язаних, закованих наших людей, яких попихали на ярмарок „живим товаром". Але козацького духа не вбити, не знищити нікому. Він, як сфінкс, відроджується, оживає, стає до нових завдань, які йому Провидіння призначило.

Стало мені ясним, чому москалі не хочуть признати Криму частиною України. Природа зелена, соковита, свіжа, пахуча. Узбіччя гір чарують виноградники своєю красою. Чорне море з його пляжами і синьою водою притягаючі, дають почуття спокою, запевняють добрий відпочинок.

Прибули в Ялту і розташувалися в готелі „Ялта". 8-го липня від'їзд до Севастополя. Організатори насторожені, бо не знати чого сподіватися. Зустріч з адміралом Володимиром Безкоровайним у головній квартирі Української чорноморської фльоти була надзвичайна і залишиться в нашій пам'яті назавжди. Він прийняв нас сердечно і гостинно. Мав до нас коротке слово і відповідав на питання ясно. Він не лише моряк, він і політик, і патріот. Гордість розпирала груди стискаючи його руку. Процес вишколу нових кадр старшин працює. Морська піхота та авіяція в процесі відкриття. Чорноморська фльота ще не розділена, але наш адмірал командує кораблями, які збудовані Україною. Скільки надій та мрій. Вечером на концерті адмірал був приявний з дружиною та двома донями. Захоплювався до сліз нашими піснями, нашим виступом. Присутність великого числа армійців та моряків творила незабутній образ. Публіка жива, ентузіястична, довгими бравами давала вияв своєму захопленню і засипала капелю масою квітів. Яка радість, яке піднесення. Публіка ще такого не бачила. Люди з телевізії і кореспонденти казали: „Це вперше прозвучала українська мова в Севастополі публічно". Інтерв'ю проводили телевізія, радіо і репортери преси. Успіх великий, такого не сподівалися.

Концерт у Ялті 9-го липня. Відчувалося приязну атмосферу, у воздусі пахло успіхом. Севастопільці казали, що прийдуть на концерт у Ялту, і приїхали. Концерт відбувся у великій концертовій залі „Ювілейний" з участю біля 800 осіб. Публіка приймала нас довгими оваціями і квітами. Концерт в Алушті 10-го липня під відкритим небом пройшов також успішно, а присутність наших армійців радувала всіх нас глибоко. Алушта — невелика місцевість, де проживають колишні чиновники вищої категорії колишнього совєтського режиму. 11-го липня — вільний день для відпочинку над морем, був і потрібний, і побажаний. Вечером в честь капелі був концерт ансамблю „Таврія" в готелі Ялта, під мистецьким керівництвом Анатолія Гордієнка. Виступ на високому рівні був знаменитий. Хорові сольові та танцювальні точки переплітались з майстерним виконанням. Український дух панував через цілу півторагодинну програму. Краса строїв, милозвучность голосів, викликали захоплення у гостей і капелян. З готелю „Ялта" капеля робила визди до Алушти, Севастополя і Симферополя. В часі екскурсії по Ялті капеляни оглянули історичні місця міжнародного характеру. Українська мова виразно пробивається, а деякі росіяни говорять нею дуже добре. Росіянка говорила гарною чистою українською мовою і казала, що її чоловік, українець, українською мовою не говорить.

Останній наш концерт у Симферополі був під знаком запитання. Організатори боялися провокації, божафіші були зірвані. Стріча з громадськістю Симферополя розвіяла побоювання, була надзвичайна. Капеля Бандуристок, бандурист Нирко, юні бандуристи та родина Савичів радували нас дуже. Хор і привіт симферопільської громади був надзвичайний. Концерт у великій залі кримського республіканського Музичного театру. Сестри наші наповнились радістю коли відкрилася занавіса. Заля повна, а публіка вітала нас бравурними, стоячими оваціями. По кожній точці присутні засипали капелю масою квітів і невгаваючими оплесками. І співала вона одушевлена ентузіязмом української публіки. Привіти міністра культури Криму Вячеслава Пересунька, представників міста, Товариства „Просвіта" і Товариства „Україна" ясно відзеркалювали настрій присутніх. Пісня „Ой у лузі", яку капеля відспівала на домагання публіки і яку вислухала стоячи, була могутньою емоційною підбудовою перед відспіванням національного гимну. Довго йшла гутірка після концерту перед театром. Боротьба за мову, за самостійність йде кожного дня і на кожному кроці. Патріотизм виявлявся найвищого рівня у поведінці, мові, думанні. Місія завершена. Успіх концертового турне великий.

Голові капелі С. Когутові та Управі — признання за добре проведену місію і закінчення святкувань 75-ліття капелі. Признання належить дати голові секретаріяту Товариства „Україна" Станіславові Лазебникові, його асистентам Олі Гавурі і Валентинові Деревянкінові. Рівнож Василеві Савенкові і льокалиним відділам Товариства „Україна" в місцях концертів. В. Колесник, мистецький керівник, та його асистент Олег Махлай були на висоті своїх завдань. Арнольд Бірко і його син Андрій зробили добру роботу з озвученням. Зенон Кріслатий, завідуючий сценою, та Микола Костюк, господар, вложили багато зусилля. Капеляни виказали зрозуміння і потребу доброї співпраці. Деякі дружини капелян брали участь в турне, а саме: Ольга Дужа, Рома Когут, Богданна Титла, Анна Гнатюк, Наталка Бірко, Марта Касараба, Віра Мурга, Надія Андрушко, Дебра Керницька і Христина Фаріон. Вони раділи успіхом капелі і справлялися з подиву гідною вервою із невигодами подорожі.

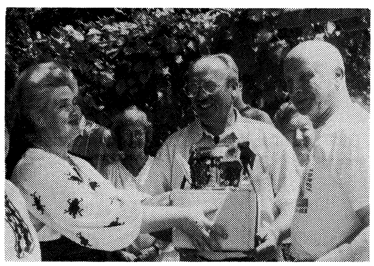
Тепер перед капелею стоять нові завдання — відсвіжити репертуар новими композиціями. Подбати про нові строї, щоби запобігти нестерпним мукам у гарячих залях. Капелі потрібна фінансова допомога вийти із заборгованости у зв'язку з турне.

Діяспора сповняла і сповняє гідно ролю яку їй Провидіння дало до виконання. Нас там ждуть, нас потребують і благають — подайте руку, приязну, щедру, від серця. Наші таланти належать Україні. В прощальних словах звучало щире прохання: не забувайте за нас.

Ярослав Дужий

У Криму (зліва): Я. Дужий, голова святкувань 75-ліття капелі, В. Колесник, мистецький керівник капелі, В. Пересунько, міністер культури Криму, С. Когут, голова капелі.

На фото (зліва): Тамара Озерова, директорка дитячого садочка „Джерельце", С. Когут, голова капелі, і Я. Дужий.

Виставка польських мистців в Чикаґо

В Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаґо 17-го травня відбулося дуже цікаве та новаторське відкриття виставки польських мистців. Мистецька виставка тривала до 26-го червня. Завдяки заходам Українського Інституту Модерного Мистецтва і організаційній допомозі Польського музею в Америці, вперше зорганізовано виставку кільканадцяти польських мистців з Північної Америки. Більшість з них має за собою багато індивідуальних та збірних виставок в Польщі і в інших країнах. В Чикаґо живе і працює багато мистців, котрі користуються всіми видами пластичної техніки, і на виставці вони зарепрезентували доволі широкий вахляр різновидної техніки.

Про виставку появилися статті у польській пресі, і багато було рецензій і коментарів на польських радієвих і телевізійних програмах. Не можна забувати, що Чикаґо є друге найбільше польське місто в світі після Варшави. В Чикаґо живе мільйон польського населення. Тому виставка в інституті була великим позитивним кроком у відносинах між українцями і поляками. Саме відкриття перетворилося у своєрідну подію, де було приблизно 250 осіб, в більшості поляків, але були присутні і українці, і американці, які цікавляться мистецьким світом. А що вечір відкриття був надзвичайним — це було видно на обличчях всіх присутніх, бо атмосфера була жвава, заповнена піднесеним рухом цікавих і оригінальних людей зі світу мистецтва, театру, кіно, політики, економіки, науки.

Управа інституту з приємністю вітала представника українського генерального консульства в Чикаґо Анатолія Толкачова з дружиною, консула у справах культури при консуляті Польщі, директора бюра „ПЕКАО", директора польського банку, журналістів з польської преси, радіо і телевізії, представників польського культурного центру тощо. З нагоди виставки організатори видали каталог, фінансований польськими установами і підприємствами. В каталозі описані мистецькі твори і діяльність Українського Інституту Модерного Мистецтва.

Газета „Дзєннік Звйонзкови" з 20-го травня помістила ширшу статтю, в якій написано: „те, чого не можна переоцінити, факт, що ініціятива вийшла від Українського Інституту, який відкрив свої залі для польських мистців і це є стимулом до дальшої співпраці, без сумніву вартісної для обох середовищ, польського і українського, в кожному аспекті цієї ініціятиви".

Дуже гарним задумом у відкритті пластичної виставки був театральний виступ, задум Збігнєва Засадного, славного режисера запрошеного американським театром Гудман до співпраці. Сам спектакль тривав півгодини і складався з виступу трьох акторів і однієї співачки. Виступ відбувався у двох мовах, польській і англійській, це були переклади уривків славних польських і непольських поетів і письменників на тему відношення мистецтва до любови, життя і смерти. Це було своєрідне продовження виставки, щось, що чудово гармонізувало з нею. Це була маніфестація краси людського тіла і того, яке місце займає мистецтво в житті. Кольори і спів, безпосередні і живі, без мікрофону, все сходилося. Співала польською і англійською мовами Ґражина Ауґусцік, виступали актори Анета Зая, Войцех Палечни і Мат Іде. Треба жаліти, що тієї частини програми вже не побачать глядачі виставки, які не були присутні на відкритті.

На виставці були праці 13-ох мистців, що користуються різною технікою, а саме: Йоанна Яновська, директор Польського музею в Америці — кераміка, Ґражина Ліперт Заячковська — коляжі, Йоанна Льон — тканини, Йолянта Лязарчук — комп'ютерська графіка, Віолєтта Возніцька, Лука Конечко, Кшиштоф Маґдзінський, Ян Слівінський — малярство, Роберт Камечура — фотографія, Андрій Каспаш, Лєшек Вичуловський — графіка, Мирослав Роґаля і Войцех Ульрих — різні медії.

Мистецький критик Ева Сулковська-Бережин написала, що хоч слабою сторінкою виставки є відсутність виразної концепції виставки, але позитивною прикметою є спонтаність, щирість інтенції і чимало справді гарних картин. Цю спонтанність і щирість зі сторони мистців і також публіки відчувалося під час відкриття, люди не хотіли іти до дому.

Інститут завершив угоду з Польським музеєм в Америці про організування виставки українських мистців в їхньому приміщенні в наступному році. Управа інституту очікує, що знайдуться українські спонзори для видання каталогу і що українська публіка так тепло підтримає своїх мистців, як в цей вечір відкриття „Нових перспектив" підтримала своїх мистців польська громада. Можна надіятися, що виставка польських мистців в інституті буде записана в пропам'ятний календар мистецьких подій Чикаґо і українсько-польських відносин.

Н.Н.

Під час відкриття виставки (стоять, зліва): О:. Коверко, П. Качуровський, Л. Крушельницький, К. Помірко, консул Польщі з дружиною, М. Фаріон і Л. Литвин; клячать (зліва): Х. Барнич і О. Крушельницька.

Громада Заліщик просить допомоги для будови храму

Комітет у справі будівництва храму української католицької церкви в м. Заліщики Тернопільської области просить вашої допомоги в будівництві нового храму в нашому місті. Через важкі економічні умови та викликану цим гіперінфляцію ми не можемо самі звдигнути цю будову. В той же час невеличкий храм наш на 300 місць не може вже задовільнити духовні потреби віруючих нашого міста, в якому майже потрійне число жителів живе тепер, порівнюючи часи перед Другою світовою війною.

Заздалегідь дякуємо за допомогу в цій важливій для нас і Богоугодній справі.

Хай воздасть Вам Господь сторицею!

Гроші просимо передати через надійних людей.

о. Никодим ЧСВВ, декан греко-католицької церкви місто Заліщики

Степан Лопух заступник голови будови церкви

Тернопільська область, Заліщики, вул. Б.Лепкого ч. 21, тел.: 2-10-68

Адреси уповноважених осіб: Стефан Склярчук, 3316 Charmaine Hts., Mississauga, Ont., Canada, L5A 3CI; Tel.: (905) 273-6240.

Верига Василь, 215 Grenadier Rd., Toronto, Ont., Canada, M6R 1R9, Tel.: (416) 536-0402;

Белендюк Михайло, 448 Harland St., N.P. Worm Mineral Spring, Fla., 34287. Tel.: (813) 426-4049.

